

Vizsgálat neve	Mintavétel	Mintavétel indikációja	Mintavételi eszköz, transzport eszköz és tárfogat	Tárolás, szállítás	Negatív eredmény				Pozitív eredmény				Megjegyzés
					Baktérium	Gomba	Vírus	Parazita	Baktérium	Gomba	Vírus	Parazita	
Szemváladékból baktériumok és gombák kimutatása	Kötőhártyáról aerob baktérium, gomba tenyésztése: a mintát kalcium-alginátos vattatamponnal a szemhéjak nyitva tartása mellett az alsó conjunctiva hajlatból kell venni, majd transzport táptalajba kell tenni. Ügyelni kell a szpállakkal való kontamináció elkerülésére	Empirikus terápiára nem gyógyuló makacs conjunctivitis	Kalcium-alginátos vattatampon Transzport táptalaj	Transzport közegben szobahőmérsékleten 48 órán át tárolható	1-2 nap	7 nap Fonals gomba esetén 30 napig hosszabbítható meg az inkubációs idő			2-3 nap	2-60 nap			Célszerű egyidejűleg 2 minta levétele, egyik direkt kenet készítéséhez, másik a tenyésztéses vizsgálatokhoz. Érzéstelenítő használata antibakteriális hatása miatt a mintavétel előtt nem ajánlott.
	Kötőhártyáról <i>Chlamydia trachomatis</i> kimutatása EIA módszerrel: EIA kérés esetén csak a laboratórium által kiadott mintavetőbe levett vizsgálati anyagot tudjuk elfogadni. A megfelelő mintavetőt a laboratóriumból kell igényelni. EIA: a mintavételi egységcsomag kis fejű mintavetőjével vegyünk mintát a kötőhártyájáról. Ha mind a két szemből ugyanazzal a mintavetővel veszünk mintát, akkor a kevésbé érintett mintázzuk először. Helyezzük a mintavetőt a „MicroTrak II Chlamydia EIA Specimen Collection Kit” transzportcsőbe. Törjük el a mintavető nyelét a jelnél. Zárjuk le a mintavetőt.	<i>C. trachomatis</i> fertőzés gyanúja	Speciális mintavető Speciális transzport táptalaj	Minták tárolása és transzportja: 2-25 °C-on történjen 24 h-n belül a laboratóriumba küldendő	Max. 1 hét a vizsgálatok beállítása a laboratórium által meghatározott munkabeosztás szerint hétköznap				Max. 1 hét a vizsgálatok beállítása a laboratórium által meghatározott munkabeosztás szerint hétköznap				
	Kötőhártyáról <i>Neisseria gonorrhoea</i> tenyésztése: A vattatamponnal levett mintákat, ha lehetséges, a helyszínen táptalajra kell oltani. Amennyiben ez nem lehetséges, a mintát transzport közegben azonnal a laboratóriumba kell juttatni. A mintavétellel párhuzamosan a helyszínen kenet készítése is ajánlott. Száradás után a kenet a laboratóriumba küldendő.	<i>Neisseria gonorrhoea</i> fertőzés gyanú	Steril vattatampon Speciális táptalaj	35-37 °C-on CO ₂ -os milióban 6-12 óras előinkubáció után szállítás azonos körülmények között	3 nap				2-4 nap				
			Steril vattatampon Transzport közeg	Azonnal laboratóriumba küldendő	3 nap				2-4 nap				
		<i>Neisseria gonorrhoea</i> fertőzés gyanú (kenet)	Tárgylemez	Azonnal laboratóriumba küldendő	1-2 óra				1-2 óra				

	<p>Szaruhártyából aerob baktérium, gomba kimutatása: a corneakaparekót réslámpa segítségével érzéstelenítés után steril műanyag kaaccsal véve a mintát azonnal transzport táptalajba kell tenni. Bakteriológiai, mikológiai tenyésztéssel párhuzamosan másik mintavevővel vett kaparekót egy steril tárgylemez közepére kenjük, kicsi területre, hogy a minta ne nagyon terüljön szét. Száradás után a kenetet a laboratóriumba küldjük.</p>	<p>Ismeretlen etiológiájú, nem gyógyuló keratitisek</p>	<p>Steril műanyag kacs Transzport táptalaj Tárgylemez</p>	<p>Transzport közegben szobahőmérsékleten 48 órán át tárolható</p>	<p>1-2 nap</p>	<p>7 nap Fonals gomba esetén 30 napig hosszabbítható meg az inkubációs idő</p>			<p>2-3 nap</p>	<p>2-60 nap</p>			<p>Az előzetes antimikrobás kezelés a kórokozó kimutathóságának lehetőségét jelentősen csökkenti.</p>
	<p>Uveából, üvegtestből aerob baktérium, anaerob baktérium, gomba tenyésztése: műtét közben steril tűvel és fecskendővel levett intraocularis mintát légmentesítés után azonnal a laboratóriumba kell szállítani. A minta anaerob feldolgozásra is alkalmas. A szepszis lehetősége miatt egyidejűleg hemokultúra vétele is javasolt.</p>	<p>Makacs endophtalmitek amelyek sepsis részjelenségei is lehetnek</p>	<p>Steril tű Steril fecskendő</p>	<p>Minél előbb a laboratóriumba kell juttatni a mintát (Anaerob transzport közegben szobahőmérsékleten max. 48 óráig tárolható)</p>	<p><u>Aerob baktérium:</u> 2-3 nap <u>Anaerob baktérium:</u> 2-4 nap</p>	<p>7 nap Fonals gomba esetén 30 napig hosszabbítható meg az inkubációs idő</p>			<p><u>Aerob baktérium:</u> 2-4 nap <u>Anaerob baktérium:</u> 5-14 nap</p>	<p>2-60 nap</p>			
	<p>Orbitalis abscessusból aerob baktérium, anaerob baktérium és gomba tenyésztése: steril tűvel és fecskendővel paranasalis aspirációval kell mintát venni, a levett mintát minél hamarabb laboratóriumba kell szállítani</p>	<p>Feltételezett infekciózus eredetű orbitalis cellulitis Phlegmone orbitae Abscessus retrobulbaris</p>	<p>Steril tű Steril fecskendő</p>	<p>Minél előbb a laboratóriumba kell juttatni a mintát (Anaerob transzport közegben szobahőmérsékleten max. 48 óráig tárolható)</p>	<p><u>Aerob baktérium:</u> 2-3 nap <u>Anaerob baktérium:</u> 2-4 nap</p>	<p>7 nap Fonals gomba esetén 30 napig hosszabbítható meg az inkubációs idő</p>			<p><u>Aerob baktérium:</u> 2-4 nap <u>Anaerob baktérium:</u> 5-14 nap</p>	<p>2-60 nap</p>			

Parazitológia													
Szabadon élő amőba mikroszkópos kimutatása	Kötőhártyáról származó mintából szabadon élő amőba mikroszkópos kimutatása: a mintát kalcium-alginátos vattatamponnal a szemhéjak nyitvatartása mellett az alsó conjunctiva hajlatból kell venni, majd egy tárgylemezre kell kenetet készíteni. Szobahőmérsékleten történő szárítás után a kenetet a laboratóriumba küldjük.	Empirikus terápiára nem gyógyuló makacs conjunctivitis	Kalcium-alginátos vattatampon Tárgylemez	Száradás után azonnal laboratóriumba küldendő					1-2 nap				1-2 nap
	Szaruhártyáról származó mintából szabadon élő amőba mikroszkópos kimutatása: a corneakaparékot réslámpa segítségével érzéstenítés után steril műanyag kaccsal véve a mintát egy steril tárgylemez közepére kenjük. Szobahőmérsékleten történő szárítás után a kenetet a laboratóriumba küldjük.	Ismeretlen etiológiájú, nem gyógyuló keratitisek	Steril műanyag kacs Tárgylemez	Száradás után azonnal laboratóriumba küldendő					1-2 nap				1-2 nap
	Uveából, üvegtestből származó mintából szabadon élő amőba mikroszkópos kimutatása: műtét közben steril tüvel és fecskendővel levett intraocularis mintát kell a laboratóriumba szállítani.	Endophthalmitis	Steril tű Steril fecskendő	Szobahőmérsékleten tárolandó a szállításig. Soha ne fagyasszuk!					1-2 nap				1-2 nap
	Kontaktlencse tároló folyadékból szabadon élő amőba mikroszkópos kimutatása: a lencsetároló folyadékot steril fecskendőbe kell felszívni, vagy steril kémcsőbe kell csepegtetni.	Ismeretlen eredetű, kontaktlencse-viseléshez társuló keratitis, keratoconjunctivitis	Steril fecskendő Steril kémcső	Szobahőmérsékleten tárolandó a szállításig. Soha ne fagyasszuk!					1-2 nap				1-2 nap
	Kontaktlencséről szabadon élő amőba mikroszkópos kimutatása: a kontaktlencsét steril fiziológiás sóoldatba kell tenni.	Ismeretlen eredetű, kontaktlencse-viseléshez társuló keratitis, keratoconjunctivitis	Steril fiziológiás sóoldatot tartalmazó steril kémcső	Szobahőmérsékleten tárolandó a szállításig. Soha ne fagyasszuk!					1-2 nap				1-2 nap

Szabadon élő amóba tenyésztése	Kötőhártyáról származó mintából szabadon élő amóba tenyésztése: a mintát kalcium-alginátos vattatamponnal a szemhéjak nyitvatartása mellett az alsó conjunctiva hajlatból kell venni, majd steril fiziológiás sóoldatba helyezni.	Empirikus terápiára nem gyógyuló makacs conjunctivitis	Kalcium-alginátos vattatampon Steril fiziológiás sóoldatot tartalmazó steril kémcső	Szobahőmérséklet en tárolandó a szállításig. Soha ne fagyasszuk!				6 nap				6 nap	
	Szaruhártyáról származó mintából szabadon élő amóba tenyésztése: a corneakaparékot réslámpa segítségével érzéstelenítés után steril műanyag kaccsal véve a mintát steril fiziológiás sóoldatba helyezték.	Ismeretlen etiológiájú, nem gyógyuló keratitisek	Steril műanyag kacs Steril fiziológiás sóoldatot tartalmazó steril kémcső	Szobahőmérséklet en tárolandó a szállításig. Soha ne fagyasszuk!				6 nap				6 nap	
	Uveából, üvegtestből származó mintából szabadon élő amóba tenyésztése: a műtét közben steril tüvel és fecskendővel levett intraocularis mintát kell a laboratóriumba szállítani.	Endophthalmitis	Steril tű Steril fecskendő	Szobahőmérséklet en tárolandó a szállításig. Soha ne fagyasszuk!				6 nap				6 nap	
	Kontaktlencse tároló folyadékból szabadon élő amóba tenyésztése: a lencsetároló folyadékot steril fecskendőbe kell felszívni, vagy steril kémcsőbe kell csepegtetni.	Ismeretlen eredetű, kontaktlencse-viseléshez társuló keratitis, keratoconjunctivitis	Steril fecskendő Steril kémcső	Szobahőmérséklet en tárolandó a szállításig. Soha ne fagyasszuk!				6 nap				6 nap	
		Ismeretlen eredetű, kontaktlencse-viseléshez társuló keratitis, keratoconjunctivitis	Steril fiziológiás sóoldatot tartalmazó steril kémcső	Szobahőmérséklet en tárolandó a szállításig. Soha ne fagyasszuk!				6 nap				6 nap	
Izolált parazita meghatározása	Szemészeti beavatkozás során eltávolított parazita meghatározása: a parazitát steril fiziológiás sóoldatba vagy formalinba kell tenni.	Éles, szűrő, mással nem magyarázható fájdalom, a szem különböző részein látható parazita	Steril fiziológiás sóoldatot vagy formalint tartalmazó, jól lezárható műanyag tartály	Szobahőmérséklet en vagy 4°C-on tárolandó a szállításig.			1 nap				1-7 nap		